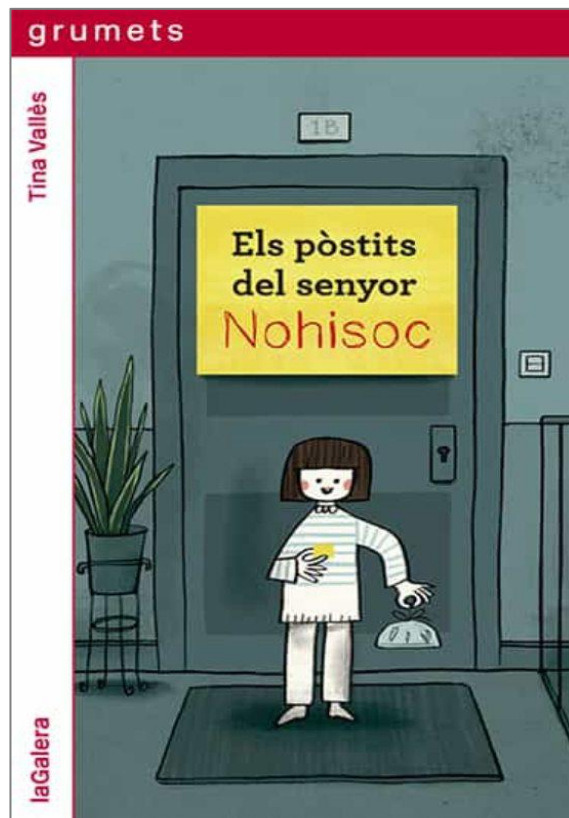

EL GUST PER LA LECTURA 2023-2024

AUTORA: TINA VALLÈS
ELS PÒSTITS DEL SENYOR NOHISOC

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE MITJÀ
GUIA DIDÀCTICA

EL GUST PER LA LECTURA 2023-2024

AUTORA: TINA VALLÈS
ELS PÒSTITS DEL SENYOR NOHISOC
GUIA DIDÀCTICA: CICLE MITJÀ

Lola Ventosa Hernández

Departament d'Educació
Subdirecció General de Llengües
Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Setembre de 2023

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. L'AUTORA. TINA VALLÈS LÓPEZ (BARCELONA 1976)	6
2.2 Sobre el procés creatiu	6
2.2 Relació amb el públic	7
2.3 La Tina com a lectora.....	7
2.4 Amb paraules de la Tina	8
2.5 Títols publicats	8
2.6 Premis i reconeixements	9
2.7 Algunes curiositats. sabies que...?	9
2.8 Tina, ens podries dir...	10
3. L'IL·LUSTRADOR. CHRISTIAN INARAJA i GENÍS (Vic, 1972)	11
4. ELS PÒSTITS DEL SENYOR NOHISOC. Característiques de l'obra	12
4.1 Fitxa tècnica.....	12
4.2 Argument.....	12
4.3 Estructura	13
4.4 Valoració d'especialistes i crítics de LIJ	14
5. ABANS DE LLEGIR.....	15
5.1 Conèixer l'autora	15
5.2 Contactar amb l'autora i planificar una visita a l'escola	15
5.4 Anar a la biblioteca de l'escola o a la biblioteca del barri. Hi ha llibres de la Tina Vallès? Com els localitzem?	17
5.5 Fer un mural o un aparador dedicat a la Tina Vallès	17
5.6 Conèixer l'il·lustrador: Christian Inaraja	17
5.7 Tothom sap què és un pòstit?.....	18
6. DURANT LA LECTURA.....	19
6.1 Activitats prèvies.....	19
6.2 Lectura.....	19
6.3 Diàleg literari	21

6.4 Capítol a capítol	24
6.5 Altres propostes per fer durant la lectura	38
7. DESPRÉS DE LLEGIR	40
7.1 Valoració final de l'obra	40
7.2 Fer una lectura seguida de tots els pòstits.....	41
7.3 Recull d'expressions i frases fetes	41
7.4 Fer una recomanació del llibre	41
7.5 Quadern i dossier d'Els pòstits del senyor Nohisoc	41
8.TAULA DE CONTINGUTS	42
9.BIBLIOGRAFIA, WEBGRAFIA I ALTRES FONTS D'INFORMACIÓ.....	44

1. INTRODUCCIÓ

Us presentem un material adreçat a mestres de cicle mitjà per treballar el gust per la lectura a través d'un llibre de la Tina Vallès que s'anomena *Els pòstits del senyor Nohisoc*.

En aquestes pàgines trobareu informació de l'autora, de l'il·lustrador i del mateix llibre, però per sobre de tot trobareu orientacions per acompanyar l'alumnat abans, durant i després de la lectura col·lectiva del text.

El guiatge literari es planteja perquè les criatures puguin aprofundir en l'obra compartint entre iguals la comprensió i la interpretació del seu contingut. Com a mediadors literaris, els mestres i les mestres hem d'anar molt més enllà de la destresa lectora i de la comprensió literal. Com a dinamitzadors, hem de generar motivació i facilitar les condicions per a l'enriquiment mutu. Inicialment, cada nena i cada nen accedeix al llibre des de les seves capacitats, però quan interactua amb la resta del grup participa de l'interès general creixent, estableix connexions i construeix significat de manera col·lectiva.

El recull d'activitats que us presentem són únicament propostes. Caldrà que cadascú faci la seva pròpia selecció en funció del grup, de l'edat de la canalla i del temps que hi pugui dedicar. En qualsevol cas, el debat literari durant la lectura del llibre és l'activitat que marca més que cap altra la diferència entre una lectura individual i autònoma i un acompanyament que es proposa promoure el gust per la lectura i la formació de lectors i lectores amb criteri i inquietud literària.

És interessant anar alternant les activitats d'expressió oral amb les de producció escrita, sense saturar la canalla. Caldrà anar observant la seva resposta al llarg del procés, tot dosificant unes activitats i altres perquè la motivació es mantingui i no decaigui la curiositat per la història.

Dins l'horari escolar, caldrà combinar la lectura obligatòria d'aquest llibre amb altres moments de lectura autònoma a l'aula, en què la canalla pugui escollir lliurement altres llibres sense la pressió d'haver-ne de fer cap treball. L'escola haurà de facilitar les condicions perquè nens i nenes gaudeixin de la lectura oferint diversitat de moments i d'espais en què això sigui possible.

2. L'AUTORA. TINA VALLÈS LÓPEZ (BARCELONA 1976)

La Tina va començar a escriure perquè li agrada molt explicar històries. A la seva família ningú més no escriu. És traductora, correctora i escriptora, sempre autònoma. Quan va acabar filologia catalana a la Universitat de Barcelona, pensava fer de professora però quan va fer les pràctiques per treure's el certificat d'aptitud pedagògica es va adonar que la docència no era per a ella. Va accedir a una beca del Grup 62 i va veure que el

món dels llibres era el seu món.

Es guanya la vida traduint, corregint i escrivint. Inicialment, l'escriptura representava una part molt petita dels seus ingressos, però gradualment ha anat guanyant terreny, sobretot a partir de la publicació de la seva penúltima novel·la, *La memòria de l'arbre*, que ha rebut el premi Anagrama i s'ha traduït a diverses llengües. La gran repercussió que ha tingut el llibre en l'àmbit internacional li ha obert moltes portes i l'ha refermat com a autora.

2.2 Sobre el procés creatiu

La Tina no és gens metòdica a l'hora de crear una història. “Vaig fent una mena de digestió lenta.”¹ La història la preocupa poc, el més important per a ella és la manera com l'explica. Atès que escriu per a lectores i lectors de totes mides, el primer que es planteja és per a qui vol explicar la història. En els contes més breus per a la canalla més petita, parteix sempre d'una pregunta: “Un nen i un peix poden ser amics?” (pregunta que es va fer per escriure *Bocabava*). “Què passaria si un dia una marieta es lleva sense taques?” (pregunta que es va fer per escriure *La marieta sense taques*).

“Un cop he escrit la història em dedico a polir i repolir, fins que queda tal i com jo vull. Aquesta senzillesa és complexa de trobar perquè vas depurant el llenguatge fins que queda allò que exactament vols dir. Si ho pots dir en tres paraules no ho diguis en sis. El resultat és senzillesa, però després d'un llarg procés. Després, quan les criatures llegeixen el llibre, cadascú pot interpretar el que vulgui. El més important és que la història els hagi interessat i s'ho hagin passat bé. Cadascú treu les seves pròpies

¹ Bona part de la informació sobre l'autora es va obtenir a partir d'una entrevista personal amb ella el dia 18 de juliol de 2022 a Barcelona. La resta procedeix de les ressenyes que adjuntem al final.

deduccions, cadascú ha de viure la seva pròpia experiència lectora en funció del seu bagatge personal i del moment en què llegeix un llibre. El context educatiu pot enriquir aquesta experiència obrint tot el ventall de possibilitats, que sorgeixen en compartir amb els iguals la comprensió del text. [...] No tinc pretensions d'ensenyar res a ningú. Un llibre pot tenir molta força en funció del moment en què el llegeixes i les circumstàncies personals en les quals et trobes.”

2.2 Relació amb el públic

A la Tina, li agrada tenir relació amb el seu públic i saber la seva opinió. Al llarg de la seva carrera li han dit coses molt boniques, com aquella lectora que li va assegurar que un llibre seu li havia canviat la vida. Va a les escoles a través del programa “Autors a les Aules” o quan contacten amb ella a través de clubs de lectura, biblioteques o altres entitats. Intenta conèixer especialment la resposta del públic infantil, per saber si connecta amb les històries. Els nens i les nenes li pregunten sovint quin és el preferit dels seus llibres, pregunta que li sembla molt difícil de respondre perquè la relació amb els llibres propis va canviant al llarg del temps.

2.3 La Tina com a lectora

“Quan era una nena vaig llegir molts *Vaixells de Vapor* i molts *Grumets de la Galera*.” Aquests són alguns dels títols que destaca: *Màquines d'empaquetar fum i altres enginys* de M. Dolors Alibés i *No hi ha dret* de la Susie Morgenstern, un llibre que juga amb la forma, cosa que ja li cridava l'atenció des de ben petiteta.

La Tina s'ha pronunciat de manera molt directa a les xarxes sobre la importància de fomentar la lectura a les escoles a través de les biblioteques escolars: “La solució passa per la biblioteca escolar sí o sí. [...] Cal contractar bibliotecàries escolars a totes les escoles o com a mínim vincular cada escola amb la biblioteca més propera amb l'assessorament de personal qualificat (1 o 2 sessions al mes). A primària, el professorat té bona voluntat però no té prou formació. Hi ha persones concretes amb molt d'entusiasme.”

Més enllà dels clàssics, la Tina considera que actualment hi ha noves fornades de molt bons autors catalans com Oriol Canosa, Josep Lluís Badal, Muriel Villanueva, Laia Longan o Teresa Muñoz.

Actualment, continua treballant com a editora amb en Miguel Miralles en un portal de contes per a adults que es diu *Paper de Vidre*. Cada quinzena publiquen un conte inèdit o una traducció. Ara fa vint anys que van començar com a revista cultural digital i posteriorment es van reconvertir en portal de contes. Durant tot el procés han creat una comunitat d'autors i lectors cada cop més important. El Joan Todó o la Marta Orriols van començar a escriure per a aquest portal quan encara no eren coneguts.

2.4 Amb paraules de la Tina

- “M’agrada l’ambient que es crea quan expliques una història.”
- “Tot el que escric es basa en la realitat quotidiana. Surt del que veig, del que visc i del que llegeixo.”
- “La primera llavor de tot plegat va ser *Aloma*, de Mercè Rodoreda.”
- “Hi ha llibres per a tothom. No és que no t’agradi llegir, és que no has trobat els llibres que a tu t’agraden.”
- “Escriure és el meu espai de llibertat.”

2.5 Títols publicats

- *L’aeroplà del Raval*. Barcelona: LaBreu (2006). Narrativa
- *El caganer més divertit de Nadal en 3D*. Barcelona: Estrella Polar (2011). Narrativa infantil
- *Petita història: Palau Güell*. Barcelona: Mediterrània (2011). Narrativa infantil
- *Maic*. Barcelona: Baula (2011). Narrativa
- *Un altre got d’absenta*. Barcelona: LaBreu (2012). Narrativa
- *El parèntesi més llarg*. Barcelona: Proa (2013). Narrativa
- *La cigala i la formiga*. Barcelona: Estrella Polar (2016). Narrativa infantil
- *La llebre i la tortuga*. Barcelona: Estrella Polar (2016). Narrativa infantil
- *Bocabava*. Il·lustracions de Gabriel Salvadó. Barcelona: Fragmenta (2016). Narrativa Infantil
- *Totes les pors*. Barcelona: La Galera (2016). Narrativa infantil
- *La marieta sense taques*. Barcelona: Bambú (2017). Narrativa infantil
- *La memòria de l’arbre*. Barcelona: Anagrama (2017). Narrativa
- *Crec*. Amb il·lustracions d’Alicia Baladan. Barcelona: Kireei (2017). Narrativa infantil
- *Erra*. Barcelona: Comanegra (2018). Narrativa infantil
- *Els pòstits del senyor Nohisoc*. Il·lustracions de Christian Inaraja. La Galera (2021). Narrativa infantil
- *El senyor Palomar a Barcelona*. Barcelona: Anagrama (2021). Novel·la
- *Mira*. Il·lustracions de Mercè Galí. Barcelona: Animallibres (2021). Novel·la infantil

2.6 Premis i reconeixements

- Premi Mercè Rodoreda de narrativa per *El parèntesi més llarg* (2012)
- Premi Anagrama de novel·la per *La memòria de l'arbre* (2017)
- Premi de Narrativa Maria Àngels Anglada per *La memòria de l'arbre* (2018)
- Premi Jean Monnet des Jeunes Européens per la versió francesa de *La memòria de l'arbre*, publicada per l'editorial Philippe Rey (2020)
- Premi Folch i Torres per *Els pòstits del senyor Nohisoc* (2020)

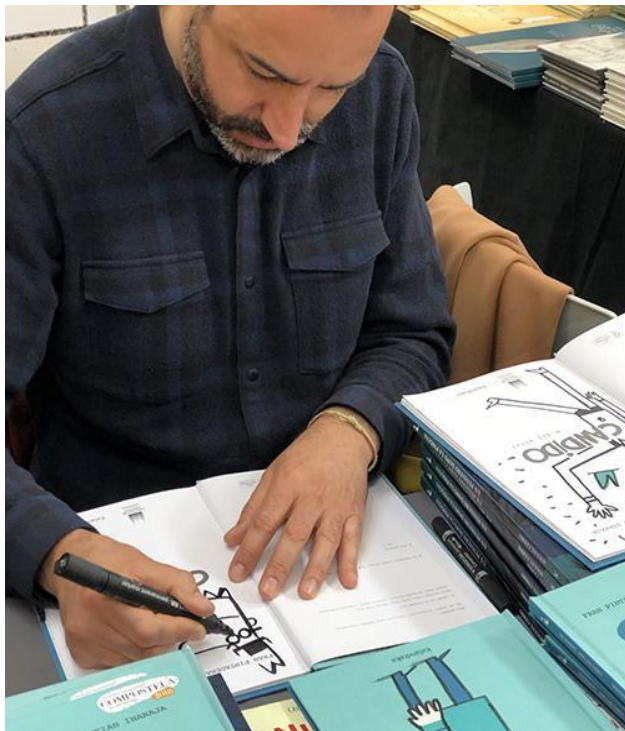
2.7 Algunes curiositats. sabies que...?

- La Tina va traduir al català els còmics de *Mortadelo y Filemón* durant deu anys.
- *La memòria de l'arbre* ha estat traduït a 18 idiomes diferents. La traducció turca ha estat un fenomen editorial importantíssim. Se n'han venut més de 14.000 exemplars.
- *Els pòstits del senyor Nohisoc* va guanyar el premi Folch i Torres l'any 2020.
- Quan la Tina crea històries en què apareixen nens i nenes, sempre se les imagina en pobles, perquè, malgrat que actualment viu a Barcelona, la seva infantesa va transcórrer entre dos pobles. Un és Premià de Mar, on vivia habitualment, i l'altre és Montblanc, on passava tots els estius a casa dels avis.
- A l'hora d'escriure el seu darrer llibre, *El senyor Palomar a Barcelona*, la Tina ha sentit un cert pànic escènic a causa de l'èxit aclaparador de *La memòria de l'arbre*.

2.8 Tina, ens podries dir...

Un color El groc
Un llibre infantil <i>No hi ha dret!</i> , de Susie Morgenstern
Un llibre per a persones adultes <i>Palomar</i> , d'Italo Calvino. En la seva darrera novel·la ressuscita el personatge del senyor Palomar, d'aquest llibre
Un dels teus llibres infantils <i>Mira</i>
Una pel·lícula <i>De sobte, l'últim estiu</i> (títol original: <i>Suddenly, Last Summer</i> , dirigida per Joseph L. Mankiewicz, estrenada el 1959)
Un animal El gat (en tenim a casa)
Un paisatge La Conca de Barberà
Una ciutat Barcelona (on viu actualment)
Un personatge dels còmics Calvin i Hobbes
Una afició Llegir
Un esport Cap ni un
Un menjar Les carxofes farcides de la meva àvia
Unes postres L'arròs amb llet
M'agrada molt... Explicar històries
No m'agrada gens... Parlar en públic
A vegades somio que... Dibuixo (és la meva vocació frustrada)
Em sembla increïble que... Em llegeixin!!!

3. L'IL·LUSTRADOR. CHRISTIAN INARAJA i GENÍS (Vic, 1972)

Ha il·lustrat més d'un centenar de llibres, publicats per les principals editorials i traduïts a diverses llengües, a més de dibuixar habitualment en nombroses publicacions periòdiques, especialment infantils i juvenils, com *Tatano* o *Cavall Fort*. A més de llibres, ha il·lustrat per a cartells, publicitat, embalatge, premsa...

Entre els darrers premis que ha obtingut cal destacar el Premi Internacional Ciutat de Benicarló (2020), Premio Nacional al Mejor Libro Editado (2019), Premio Internacional Compostela de Álbum Ilustrado (2018), Premis Junceda (2013) o Propuestas VEGAP (2013).

En el camp del cinema ha estat codirector del Festival Europeu de Curtmetratges de Reus FEC Festival

des del seu inici, l'any 1998 i fins a l'any 2018. El FEC Festival ha estat un referent per a la cinematografia curta contemporània d'Europa durant tots aquests anys.

Actualment és professor d'il·lustració de l'Escola d'Art ILLA de Sabadell. També ha estat vicepresident de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya – APIC (2005-2012) i membre del comitè executiu del Consell Català per al Llibre Infantil i Juvenil – CLIJCat (2005-2012) i cap de Departament d'il·lustració a l'Escola d'Art ILLA (2000-2017).

La Tina era seguidora del Christian Inaraja com a il·lustrador i també com a autor: *Em flipa Cándid i la resta!* Per això, va proposar-lo a l'editorial com a il·lustrador d'*Els pòstits del senyor Nohisoc*. Ell va connectar molt bé amb la història.

Si voleu veure alguna de les seves il·lustracions, el podeu trobar a Instagram: @christian_inaraja

4. ELS PÒSTITS DEL SENYOR NOHISOC.

Característiques de l'obra

4.1 Fitxa tècnica

Text: Tina Vallès

Il·lustració: Christian Inaraja

Editorial: La Galera

Llengua i data de l'edició original: català, Barcelona, 2021

Gènere: relat realista

Edat recomanada: cicle mitjà (8-10 anys)

Temes: els oficis, la salut mental, la mirada dels infants

4.2 Argument

La Clàudia està amoïnada perquè el seu tutor, en Quim, ha posat uns deures que no li fan gaire gràcia. Té quinze dies per entrevistar algú sobre el seu ofici i exposar-lo davant del grup per triar el nom de la classe de tercer. El mateix dia que en Quim li ha posat aquests deures, s'instal·la a l'altra porta del replà de casa seva un veí molt enigmàtic que, des del primer moment, desvetlla la seva curiositat infantil. Disposada a saber alguna cosa d'aquest nou veí tan misteriós, rebrà com a única resposta un pòstit molt inquietant: "No hi soc."

A partir d'aquí, s'inicia una relació a través de pòstits que van i venen entre les dues cases que provoquen tot l'interès de la nena, convençuda que la professió del senyor Nohisoc (així és com li diu ella) serà prou interessant com per fer-li una entrevista i compartir-la amb els seus companys i companyes de l'escola.

Durant les dues setmanes en què es desenvolupen els fets, coneixerem la Clàudia Llumeres i tota la seva família, veurem el món de les persones adultes a través de la mirada d'una nena molt espavilada i comprovarem que, des de la seva innocència, una criatura de vuit anys pot contribuir a desencallar el problema de salut mental que ha portat el senyor Jacint a mudar-se al poble de la Clàudia.

Amb *Els pòstits del senyor Nohisoc*, Tina Vallès ens demostra que la realitat quotidiana també està plena d'aventures i que les històries de misteri poden aparèixer en qualsevol context, encara que no sigui fantàstic. En aquest llibre, que va rebre el Premi Folch i

Torres l'any 2020, l'autora dona a conèixer la seva professió de correctora amb la voluntat de donar visibilitat a altres professionals que també intervenen en la creació d'un llibre. Per això reconeix que el personatge principal té molt d'ella mateixa. Paral·lelament, aborda el tema de la salut mental i les incògnites que genera al seu voltant a través de la mirada ingènua d'una criatura.

L'acció s'esdevé en un poble no gaire gran on la gent es coneix i la nena pot anar sola pel carrer. Podria ser un poble qualsevol, però la Tina admet que quan escrivia s'imaginava Montblanc, que és un dels paisatges de la seva infància, ja que hi passava els estius a casa dels avis.

4.3 Estructura

El llibre es divideix en 21 capítols breus. La seqüència narrativa és coherent i segueix un curs ascendent. La situació inicial és interessant i crea bones expectatives. El final resol de manera satisfactòria i convincent tota la cadena d'accions.

Presentació

- Capítol 1. Presenta la protagonista i els dos fets que marcaran el desenvolupament de la història: l'entrevista sobre un ofici que cal fer de deures i l'arribada del nou veí.
- Entre els capítols 1 i 3, coneixem la protagonista i el seu entorn familiar. La Clàudia comença a reunir les primeres dades del veí misteriós i fa algunes conjetures.
- Capítol 4. És fonamental, ja que la Clàudia rep la primera resposta del senyor enigmàtic de l'altra porta del replà, la que dona nom al llibre: "No hi soc."

Nus

- Capítol 5. Comença l'acció. Des que el veí s'ha comunicat amb la Clàudia per primer cop amb un pòstic, voldrem conèixer ràpidament el contingut d'aquest diàleg permanent entre els dos personatges. S'inicien dues línies argumentals paral·leles: la del relat en si i la dels pòstics, molt més ràpida i emocionant!
- Entre el capítol 5 i el capítol 10, anem seguint aquesta mena de relació epistolar entre dos personatges separats únicament per un replà i les respectives portes de casa seva. Al llarg d'aquests capítols anem coneixent millor la Clàudia i ens anem imaginant el seu veí a través de les respostes breus que li fa arribar i les deduccions de la nena.

- Capítol 10. Marca un punt d'inflexió. Apareix una informació imprecisa al voltant d'un procés depressiu per part del senyor Jacint. La Clàudia té clar que està trist i pensa que amb el joc de les notes el pot distreure, de manera que decideix demanar-li directament que l'ajudi amb el treball de l'escola.
- Capítol 11. L'intercanvi de pòstits s'accelera i el veí es mostra cada cop més col·laborador. Malgrat que es veuen físicament per primera vegada, la Clàudia i el Jacint es continuen comunicant per pòstits.
- Entre els capítols 12 i 13, queda clar que l'intercanvi de notes és un joc per al Jacint, un joc de pistes que l'ajuda en el seu procés de recuperació emocional.

Desenllaç

- Capítol 14. Per primera vegada la Clàudia i el Jacint es parlen pel carrer sense la presència de ningú més. Tot i així, el senyor Nohisoc decideix revelar el nom del seu ofici a través d'un pòstit.
- Un cop ha desvetllat el misteri de la professió del seu veí, entre els capítols 15 i 19, la Clàudia es prepara per fer una bona entrevista i va a casa del Jacint per portar-la a terme. Allà pot veure com viu i quins objectes formen part del seu univers.
- Capítols 20 i 21. La Clàudia explica l'ofici de corrector davant de la seva classe de tercer de manera satisfactòria i el Jacint, que comença a refer-se anímicament, acaba sopant a casa de la seva família i convidant-los posteriorment a la seva festa d'aniversari. Els diversos temes plantejats queden resolts.

4.4 Valoració d'especialistes i crítics de LIJ

Aquestes són algunes ressenyes interessants que hem trobat a la xarxa sobre el llibre:

- Gemma MULET CUGAT: <<https://www.clijcat.cat/faristol/critica/Els-postits-del-senyor-Nohisoc>>
- Anna HERNÁNDEZ GARRIGA: <<https://www.nuvol.com/llobres/curar-ferides-amb-ajuda-dun-postit-166548>>
- LLIBRES, I PUNT!: <<https://www.llibresipunt.cat/2021/07/els-postits-del-senyor-nohisoc.html>>
- Pep MOLIST: <https://cat.elpais.com/cat/2021/04/08/cultura/1617878982_315577.html>

- GRUP ENCICLOPÈDIA:

[<https://grupenciclopedia.cat/noticies/tinavallesguanyaelpremifolchitorres2020/>](https://grupenciclopedia.cat/noticies/tinavallesguanyaelpremifolchitorres2020/)

GUIA DIDÀCTICA

5. ABANS DE LLEGIR

Abans d'iniciar la lectura d'un llibre a l'aula és fonamental que busquem la manera de desvetllar la curiositat de l'alumnat amb activitats diverses. Es tracta de generar motivació, tot fent una aproximació progressiva que provoqui interès per saber què és el que hi passa. Us proposem diverses accions a continuació.

5.1 Conèixer l'autora

Busqueu informació sobre la Tina Vallès. Més enllà de les dades que us fem arribar en aquesta guia podeu trobar fotografies i entrevistes que ajuden la canalla a imaginar-se l'autora com una persona real amb un ofici molt atractiu. No podem oblidar que la trama de la història que llegireu justament gira al voltant dels oficis de les persones adultes i de la necessitat de la protagonista de descobrir-ne algun que sigui prou interessant.

5.2 Contactar amb l'autora i planificar una visita a l'escola

Procureu contactar amb l'autora; la trobareu a les xarxes. És molt propera. Li podeu fer arribar un missatge i explicar-li que esteu a punt de llegir el seu llibre. A més, la Tina Vallès està inclosa en el programa "Autors a les Aules / Lletres a les Aules" que promou la Institució de les Lletres Catalanes del Departament de Cultura. Aquest és un programa de foment de la lectura, promoció i difusió de la literatura que permet apropar l'alumnat al fet literari, entrar en contacte directe amb els escriptors i les escriptores i establir a l'escola un diàleg al voltant dels seus llibres de creació i d'altres temes relacionats amb el fet literari com l'ofici d'escriure, el procés de creació o el món editorial. Podeu sol·licitar i organitzar la visita de la Tina Vallès al centre a través de l'enllaç següent: [<https://cultura.gencat.cat/ca/ilc/que-fem/programes/lletres-a-les-aules/>](https://cultura.gencat.cat/ca/ilc/que-fem/programes/lletres-a-les-aules/)

L'experiència de poder conversar amb una escriptora pot ser molt atractiva per a la canalla i contribueix a l'èxit de la lectura. Podeu planificar la visita abans de llegir el llibre —amb tota la motivació que aquest fet pot generar— o programar-la com a acte de cloenda i compartir amb l'autora les impressions o els neguits que el llibre hagi provocat. Sigui com sigui, la visita d'una autora a l'escola s'ha de plantejar com un fet extraordinari que convé preparar prèviament, tot planejant les possibles preguntes i intervencions perquè la trobada sigui al màxim d'enriquidora per a tot el grup.²

5.3 Observar el llibre des del punt de vista formal i analitzar la informació de la coberta i la contracoberta

Durant el procés d'investigació sobre la trajectòria professional de la Tina Vallès i la seva

obra, dedicarem una estona a observar el llibre, a tenir-lo entre les mans i a analitzar tota la informació que ens proporciona prèvia a la lectura. Aquest és un bon moment per repassar el vocabulari bàsic de les parts del llibre i el seu significat: coberta, contracoberta, llom, guardes i portada. També és interessant recordar a què correspon cadascuna de les dades que llegim: títol, autora, il·lustrador, editorial i resum. Resulta molt engrescador intentar endevinar el possible argument de l'obra a partir d'aquestes dades. Comentarem el títol i la il·lustració de la coberta en una primera xerrada que comença a generar certa impaciència i, per tant, motivació.

A *Els pòstits del senyor Nohisoc* és especialment interessant la proposta de les guardes, és a dir, els fulls de l'enquadernació que separen la tapa dura del llibre imprès. En alguns llibres les guardes són d'un color diferent o tenen motius decoratius, però en moltes ocasions estan especialment cuidades i anticipen d'alguna manera el contingut de la

² Joan PORTELL RIFÀ, "Avui ens visita... o com dinamitzar la visita d'un autor a l'aula", Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme, Barcelona: <https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0046/478d9f34-3edc-4aa8-9f9be-69fe3379be94/avui_ens_visita_portell.pdf>

història. Pot ser un exercici molt interessant localitzar a la biblioteca altres llibres que tinguin il·lustracions a les guardes.

5.4 Anar a la biblioteca de l'escola o a la biblioteca del barri. Hi ha llibres de la Tina Vallès? Com els localitzem?

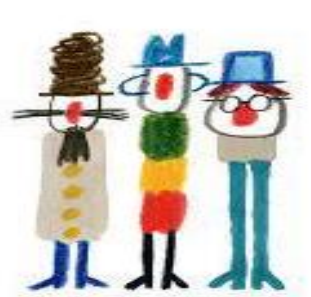
Més enllà de les dades professionals que puguem reunir sobre la carrera literària de la Tina Vallès, seria molt interessant poder fullejar alguns dels seus llibres i comprovar que no tots van dirigits a nens i nenes de cycle mitjà. Es pot plantejar una tasca de cercar-los a la biblioteca de l'escola o a la biblioteca del barri, tot entrant al catàleg o demanant ajuda a les persones encarregades. És una bona ocasió per revisar la formació d'usuaris i usuàries i comprovar que, malgrat que els llibres de la Tina Vallès estan repartits entre diversos nivells lectors, tots es poden identificar ràpidament per les tres primeres lletres del cognom ("Val") que figuren en el teixell enganxat al lloc de cada volum.

5.5 Fer un mural o un aparador dedicat a la Tina Vallès

Finalitzada la fase d'investigació sobre l'autora i la seva obra, podem mostrar en un mural tota la informació recollida: un resum de la biografia, fotografies de la Tina Vallès, reproduccions de les cobertes d'altres llibres seus i fragments i il·lustracions d'aquests llibres. També es poden exposar en una taula tots els llibres d'aquesta autora que s'hagin localitzat a la biblioteca escolar i a la biblioteca del barri. Si encara no el tenim, podem fer-nos el carnet de préstec de la biblioteca del barri com a escola i demanar en préstec els llibres que ens interessin perquè tothom els pugui veure i fullejar.

5.6 Conèixer l'il·lustrador: Christian Inaraja

Malgrat que en aquestes activitats prèvies prioritzem la cerca d'informació al voltant de l'autora del llibre, és fonamental que des de la dinamització lectora reivindiquem la tasca

extraordinària de la persona que fa les il·lustracions del llibre. Buscarem referències sobre Christian Inaraja i unes quantes il·lustracions que surtin a la xarxa. Fins i tot, podem localitzar a la biblioteca escolar o a la biblioteca del barri altres llibres il·lustrats per ell mateix, amb la idea d'identificar-hi un estil propi, una manera de fer, determinats trets que es repeteixin en exemples diversos.

5.7 Tothom sap què és un pòstit?

La darrera activitat abans de començar a llegir requereix comprar un bloc de pòstits per a cada nen i nena de la classe. L'estrenarem escrivint un primer missatge sobre el llibre que ens disposem a començar: "Desitjo que aquest llibre..." Cada criatura acabarà el seu desig de la manera que li sembli, tot intentant fer una lletra que no es pugui reconèixer.

Disposarem un mural en una paret de la classe en què cada criatura enganxarà un sobre amb el seu nom. Es pot fer tan artístic com es vulgui, però el mural ha de contenir tants sobres com alumnes té el grup classe, perfectament identificats amb el nom. Un cop penjat el mural, cadascú deixarà el seu missatge en un sobre que no sigui el seu i que estigui buit, de manera que tothom rebrà un únic pòstit dins del seu sobre. L'agafarem i el llegirem en veu alta, sense saber qui n'és l'autor o l'autora. En comentarem el contingut i comprovarem si aquests missatges anònims s'assemblen entre si o si n'hi ha algun que ens crida especialment l'atenció. Tothom guardarà el pòstit rebut i l'enganxarà a la primera plana d'una petita llibreta o un bloc que haurem adquirit exclusivament per a aquesta tasca. Hi farà constar la data en què l'ha rebut i el nom de la persona que l'hi ha enviat (si és que aconsegueix esbrinar-ho). En aquesta llibreta anirem arxivant tots els pòstits que anem rebent a partir d'aquest moment, tot anotant sempre la data i el nom de la persona que l'ha enviat.

Quan coneguem els desitjos de tota la classe, ja estarem a punt per començar a llegir!

6. DURANT LA LECTURA

Sovint, les mestres i els mestres durant la lectura tendim a posar tot l'accent en la comprensió literal del text i en les infinites activitats posteriors de preguntes en diversos formats sobre el seu contingut. L'acompanyament i el guiatge que puguem fer durant la lectura és fonamental per incentivar-ne el gust i per afavorir una comprensió autèntica. Tot seguit veurem de quina manera.

FORMAT D'UNA SESSIÓ DE LECTURA

La distribució en capítols breus d'*Els pòstits del senyor Nohisoc* ens permet treballar un o dos capítols per sessió. És preferible fer sessions curtes (d'uns 30 o 40 minuts) i fer-les regularment, que no pas sessions més llargues que acaben provocant esgotament i desinterès. La lectura del llibre, des de la presentació fins la realització de les activitats que se'n derivin no s'hauria d'allargar més d'un trimestre. Habitualment, el format de la sessió tindrà la mateixa estructura.

6.1 Activitats prèvies

Començarem cada sessió fent un petit recordatori de l'argument de la història que s'ha llegit fins a la sessió anterior. Això ens ajuda a posar-nos en situació i a motivar la curiositat pel possible desenvolupament dels fets.

6.2 Lectura

Cada sessió llegirem un o dos capítols com a molt, en funció del ritme del grup i de l'estona de què disposem. La lectura compartida d'un llibre es pot portar a terme en diversos formats i és convenient anar-los combinant perquè no decaigui l'interès de les persones oients:

- **Lectura en veu alta per part de la mestra o el mestre.** És la més important i ha de ser molt habitual a l'aula. La persona que està al capdavant del grup és i ha de ser un model de lectura correcta: llegeix amb fluïdesa, amb la veu alta i clara i dona l'entonació adequada amb un ritme moderat. La seva veu capta fàcilment l'atenció de la canalla que va seguint el fil argumental.
- **Lectura en veu alta per part de les nenes i els nens de la classe.** Cal practicar-la i afavorir-la, per tal de desenvolupar les habilitats lectores, però és convenient que anem combinant la lectura en veu alta de la canalla amb altres formats, ja que el nivell d'escolta entre iguals és inferior, sobretot si la persona que llegeix encara no mostra una gran destresa lectora.
- **Lectura en veu alta per part de les nenes i els nens de la classe, preparada prèviament.** Una variable de la lectura en veu alta per part de l'alumnat que dona molt bon resultat és la preparació prèvia. Cal seleccionar un capítol o un fragment del text perquè se'l preparin prèviament llegint-lo diverses vegades davant d'una altra persona que els comenti aquells aspectes que poden millorar. Es pot demanar la col·laboració de les famílies i, d'aquesta manera, les impliquem i afegim un incentiu a la seva valuosa tasca de promoció de la lectura des de casa.
- **Lectura en parelles.** És un format que es pot fer de manera esporàdica, per variar. Dues criatures es llegeixen mútuament, tot posant especial atenció en el nivell de destresa lectora de l'altre/a. Aquesta activitat es pot fer amb l'ajuda d'una graella d'observació en forma de rúbrica per portar a la pràctica una activitat de coavaluació.

Entonació i expressivitat	Marca clarament els punts, les comes, els interrogants, les exclamacions.	Marca una mica els punts, les comes, els interrogants, les exclamacions.	No es diferencien els punts, les comes, els interrogants, les exclamacions.
Fluïdesa i velocitat	Llegeix de manera contínua, sense pauses innecessàries.	A vegades s'atura o s'encalla i es perd el sentit del text. A vegades s'accelera.	S'atura o s'encalla molt sovint. Va tant de pressa que no se l'entén.
Dicció	Vocalitza i pronuncia correctament.	A vegades no pronuncia prou bé determinades paraules.	No vocalitza ni pronuncia bé. Costa d'entendre el que diu.
Volum de la veu	És correcte, se sent bé, ni massa fort, ni massa fluix.	Hauria d'apujar una mica el volum.	No se l'entén de tan fluix que llegeix.

- **Lectura individual en silenci.** Durant el decurs de les sessions, hem de reservar estones de lectura individual, perquè cada criatura es centri i pugui avançar al seu propi ritme, sigui el que sigui. Ja hi haurà temps de posar en comú allò que ha llegit cadascú i, si convé, posar al corrent aquelles criatures que van més a poc a poc.

Al llarg de les sessions de lectura en veu alta és important recordar tots aquells aspectes relacionats amb la projecció de la veu, la posició corporal, la vocalització i la interpretació. A *La lectura en veu alta*,³ la Txell Sota ens ofereix diverses estratègies per treballar aquests aspectes, més enllà del mateix text. Resulta interessant posar en pràctica recursos lúdics com fer llegir a algú extremadament a poc a poc, o rient sense parar, o cantant el text perquè la canalla prengui consciència de les diverses habilitats que formen part de la destresa lectora.

6.3 Diàleg literari

Quan acabem de llegir el capítol, compartim amb tot el grup la comprensió i la interpretació del text. S'inicia en aquest moment una activitat d'expressió oral tan important com la mateixa lectura. L'acompanyament en la lectura compartida d'un llibre ha d'anar molt més enllà de la destresa lectora. La mestra o el mestre ha d'exercir de **mediador literari** perquè les criatures aprenguin a referir-se a les lectures, a comentar-les, a reflexionar plegades i a compartir-ne l'opinió.

La lectura compartida a l'aula ens ofereix un espai per al debat i la reflexió en què nens i nenes poden expressar-se i aprenen a interpretar tot allò que llegeixen. La persona que fa de mediadora actua com una autèntica proveïdora de sentit i totes les seves actuacions, més enllà de promoure la lectura, han de perseguir un objectiu: formar lectors i lectores amb criteri. És a dir, **lectors i lectores literàriament competents**. Així doncs, la mediadora ha d'actuar com a guia, tot facilitant el diàleg confiat, orientant la conversa i oferint als nens i les nenes elements d'anàlisi que els forcin a ultrapassar l'estricta descripció argumental i el "m'ha agradat molt!", "és molt bonic!". La conversa literària s'haurà de recolzar en aquelles preguntes pertinents que afavoreixen el diàleg, que obliguen a analitzar, a inferir i a construir arguments. Són aquelles preguntes que doten el nostre alumnat d'una altra mirada, d'una nova percepció, i que els ajuden a reelaborar el contingut amb les aportacions de tot el grup.

³ Txell SOTA, *La lectura en veu alta. El gust de llegir, el plaer d'escoltar*, La Galera, Barcelona, 2015. <<https://www.lecturaenveualta.cat/wp-content/uploads/Lectura-veu-alta.pdf>>

L'acompanyament lector té una **dimensió afectiva** que no es pot deixar al marge. La persona que fa de medidora s'ha de mostrar propera, empàtica i afectuosa perquè aquests elements afavoreixen el diàleg i motiven l'interès pel llibre. Quan compartim una lectura s'estableixen vincles de complicitat, perquè a través de la lectura es comparteixen vivències i emocions.

Progressivament, podem comprovar com nens i nenes s'habituen a forçar la mirada per tal de poder percebre els estímuls del text escrit i també de les il·lustracions que l'acompanyen. La pràctica regular del **diàleg literari** permet aprofundir en els textos i fa possible que l'alumnat construeixi significats a partir de l'intercanvi entre iguals.

Això suposa que les sessions de lectura han d'estar ben planificades pel que fa a l'horari. Cal deixar una estona d'uns vint minuts després de la lectura per treballar la comprensió a tots els nivells. La discussió literària ha de començar amb una revisió dels fets llegits per posar en comú la comprensió literal del contingut del capítol que treballem, tot fent preguntes molt directes i a partir d'aquí cal anar més enllà de la comprensió literal a través de preguntes d'aquest estil:

- Què ha passat?
- Per què ha passat?
- Quins són els protagonistes dels fets?
- Quines motivacions han tingut? Per què s'han comportat d'aquesta manera?
- Què en penseu de les seves decisions?
- Què en deuen pensar els altres personatges?
- Què ens han volgut dir?
- Què hauries fet tu en una situació similar?
- T'has fixat en les il·lustracions?
- Hi ha alguna cosa que et cridi l'atenció?
- Recordes algun altre llibre en què passés un fet similar?
- Per què dius que t'agraden? Per què dius que no t'agraden?
- En què et fan pensar?

Cal que s'estableixi una bona interacció entre la persona que fa de medidora i la canalla, ja que l'objectiu final d'aquest debat és "compartir l'entusiasme, compartir la

construcció del significat i compartir les connexions que els llibres estableixen entre ells”.⁴

No us volem proposar fitxes i més fitxes de comprensió lectora, sinó un guiatge per provocar la reflexió inicialment de manera oral, amb preguntes que ajudin les nenes i els nens a establir connexions i a aprofundir en el significat del text en relació amb el fil argumental de l’obra, tot procurant que no quedi sense tractar cap d’aquests aspectes:

- **Anàlisi formal del text:**
 - o El llibre de relats
 - o El narrador. La narració omniscient
 - o Parts estructurals del llibre: plantejament, nus i desenllaç
 - o L’ús del llenguatge: trets fonamentals, estil, expressions singulars, figures retòriques, vocabulari

- **Anàlisi formal de les il·lustracions:**
 - o Qualitat artística, traç, color
 - o Relació amb el text
 - o Capacitat expressiva

- **Anàlisi del contingut:**
 - o Els personatges
 - o L’espai en què es desenvolupa la història
 - o El temps
 - o L’argument
 - o La intencionalitat de l’autora
 - o Temes de fons

El debat continuat al llarg de les sessions al voltant d’aquests continguts anirà confegint de manera progressiva el coneixement literari que perseguim per part de l’alumnat. El guiatge literari no pot donar les respostes. Cal provocar, cal fer pensar, cal donar pistes sense esperar que la canalla respongui exactament allò que volem que digui. Propiciem un espai de diàleg perquè ells i elles arribin a les seves pròpies conclusions.

Durant les sessions de lectura, podeu anar introduint algunes activitats d’expressió escrita sobre paper com la resposta a algunes de les preguntes o el significat del vocabulari que acabem d’aprendre, però l’objectiu fonamental se situa en l’àmbit oral.

⁴ Aquests són els tres tipus de participació definits per Aidan Chambers, citat per COLOMER, Teresa (2002), “El papel de la mediación en la formación de lectores”. COLOMER, T.; FERREIRO, E.; GARRIDO, F. *Lecturas sobre lectura* / 3. Mèxic: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, p. 18.

La lectura pot ser un bon punt de partida per a la producció escrita, però un excés de fitxes derivades de la lectura pot acabar sent contraproductiu per incentivar-ne el gust.

A continuació, revisarem alguns dels elements clau que haurien d'estar presents en el diàleg literari de cada capítol.

6.4 Capítol a capítol

CAPÍTOL 1

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Qui explica la història?
 - Qui és la protagonista?
 - Quins deures li han posat a l'escola?
 - Quin problema té la Clàudia?
 - A qui penses que podria entrevistar?
- **VOCABULARI:** administrativa, estricta, mudances.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “barra de pa tan llarga com el carrer major”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Com representen la Clàudia?
 - A què o a qui us recorden?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Ompliu una pissarra escrivint l'ofici de les persones que viuen a casa de cada nena i cada nen de la classe. Esbrineu quins són els que es repeteixen i quins són els més originals. Fins i tot es pot votar un ofici que doni nom a la classe com es proposa en el llibre.

CAPÍTOL 2

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Què en saps, del llogater? Què penses que li deu passar?
 - Quin et sembla que pot ser el seu ofici?
 - Quina actitud té la Clàudia durant la mudança?
 - T'has mudat alguna vegada? Quins records en tens?

- **VOCABULARI:** andròmines, llogater, primmirat, remugar, politja.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “pujar la mosca al nas”, “quina fila fa el veí”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Què ens crida l’atenció de la il·lustració de la pàgina 12? Per què?

CAPÍTOL 3

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Què en saps més, de la Clàudia?
 - Què en saps més, del nou veí de la Clàudia?
 - Quines feines coneixes que es puguin fer a casa?
 - Quina resposta rep la Clàudia per part de les persones adultes del seu entorn?
 - Què diu el primer pòstit? Per què penses que la Clàudia decideix escriure aquesta informació en un pòstit?
- **VOCABULARI:** ressagats, entestar-se.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “tocar el dos”.
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Escriu un pòstit amb tot el saps de la Clàudia fins ara i deixa’l en el sobre d’un company o una companya del grup. No s’hi val a repetir el mateix sobre de l’altra vegada!
- **LECTURA EN VEU ALTA:** Demanarem a l’alumnat que prengui el llibre a casa i es prepari la lectura del fragment de la pàgina 18 des del principi fins a “Tinc una gana!”. És un diàleg entre la Clàudia i la seva tieta en el qual també intervé una clienta del forn. Es tracta de llegir el text diverses vegades davant d’altres persones, tot donant-li expressivitat sense oblidar que hi ha dues persones adultes, una de les quals està molt cansada, i una nena petita que només vol parlar del seu nou veí. Després, a la classe convidarem quatre o cinc alumnes que el llegeixin en veu alta davant de tot el grup. Durant la lectura en veu alta es pot fer una valoració per part de la resta del grup amb l’ajuda de la rúbrica que hem exposat anteriorment.

Aquest és el primer diàleg llarg que apareix en el llibre. El diàleg és un recurs que ens aproxima als personatges durant la lectura. Serà interessant observar en quins moments del llibre l’utilitza l’autora.

CAPÍTOL 4

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Per què penses que la Clàudia vol descobrir coses del seu veí tota sola?
 - Quina relació té amb les diverses persones de la seva família?
 - Com t'imagines tu el Jacint?
 - Com és possible que el veí escrigui "No hi soc"?
 - Què entendries tu si rebessis aquesta nota? Què penses que li vol donar a entendre?
 - Per què la Clàudia escriu "No hi és"? Com et sembla que se sent?
- **VOCABULARI:** bocabadat, espiell, tràngol.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** "berenar d'una revolada", "la safata li pesava tones".

CAPÍTOL 5

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - En quin moment del dia passa aquest capítol? Com és que el pare està mig adormit i va en pijama?
 - La mare ha establert algun tipus de relació amb el seu nou veí?
 - Per què penses que la Clàudia ha escrit "Jo sí hi soc"? Et sembla una nota impertinent? Com és que s'amaga?
 - Penses que el senyor Jacint és mestre? Per què et sembla que li torna la nota corregida?
 - Com t'imagines el senyor Jacint?
- **VOCABULARI:** ferum.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** "se sentia els batecs del cor a les orelles", "girar cua", "quedar-se palplantada", "fer el dropo".
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Observa la il·lustració de la pàgina 33 i comenta el tractament que s'hi fa del color. Compara-ho amb les il·lustracions anteriors.
 - Què et crida l'atenció del pòstit de la pàgina 34?

- Revisa tots els pòstits que han sortit fins ara de la Clàudia i del senyor Jacint. Què observes?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Que cadascú escrigui en un full allò que s'imagina que pot passar a partir d'aquest moment. Què escriurà la Clàudia en el proper pòstit? Com reaccionaran els seus pares si descobreixen el que està fent? Un cop escrit, ho podem compartir amb la resta del grup.

CAPÍTOL 6

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Per què la Clàudia no vol compartir amb la mare i el pare el misteri del senyor Nohisoc?
 - Què fa la Clàudia amb els pòstits del senyor Nohisoc? De quina llista parla? Per què penses que fa tot això? Et sembla una bona idea?
 - Quina diferència hi ha entre el pòstit que ha rebut ara i els anteriors?
 - Penses que la mare està enfadada?
 - Penses que li ha de respondre la nota? Què hi escriuries tu?
- **VOCABULARI:** guaitar, catatònica.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “tenir el cap com un timbal”, “fugir d'estudi”, “aclucar l'ull”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Què fa la Clàudia a la il·lustració de la pàgina 36?
 - Intenta definir amb una sola paraula com se sent. Quins recursos ha fet servir l'il·lustrador per transmetre-ho?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Que cadascú escrigui un pòstit com si fos la Clàudia, responent a la darrera nota del Jacint. Deixeu-lo en el sobre d'un company o una companya del grup. No s'hi val a repetir el mateix sobre de la darrera vegada!
- **LECTURA EN VEU ALTA:** Demanarem a l'alumnat que prengui el llibre a casa i es prepari la lectura del fragment de les pàgines 36 i 37: “Un cop a l'habitació...” fins al moment en què hi diu “no ha de desesperar-se”. Aquest és un moment introspectiu de la protagonista en què coneixem els seus dubtes, les seves sospites, el seu neguit. I de moment no els vol compartir amb ningú. Es tracta de llegir el text diverses vegades davant d'altres persones i fer-ne una lectura expressiva que transmeti

aquest to més reflexiu i intimista del text. Després, a la classe, convidarem quatre o cinc alumnes a llegir-lo en veu alta davant de tot el grup.

Quins són els recursos literaris que utilitza l'autora per retratar el malestar que viu la Clàudia en aquest moment de la història? Serà interessant explorar els elements que diferencien aquesta descripció del món interior de la protagonista amb altres moments més intrascendents del relat.

CAPÍTOL 7

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Penses que el Jacint és tímid?
 - Has anat mai a donar la benvinguda a una persona nova al teu veïnat?
 - Com és que el senyor Jacint no parla amb la Clàudia? Ha parlat amb algú altre de la seva família? Per què sap que els dolços són del forn Llumeres?
 - Quines preguntes faries tu al senyor Nohisoc?
- **VOCABULARI:** replà.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “rumiar de valent”, “lligar caps”, “anar esperitada”, “tot estar a tocar”, “examinar amb deteniment”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Quins són els colors predominants de la il·lustració de la pàgina 42? Què és el que ens crida l'atenció? Com ho aconsegueix l'il·lustrador? Quina funció fa el color gris?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Que cadascú escrigui un pòstit com si fos la Clàudia, amb una pregunta per a algú altre que es pugui respondre amb una resposta breu. Deixeu-lo en el sobre d'un company o una companya del grup. No s'hi val a repetir! Quan l'hagi respost, que us el deixi al vostre sobre.

CAPÍTOL 8

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Realment, el senyor Nohisoc és un home misteriós?
 - Què et sembla la reacció de la mare i el pare de la Clàudia? Com s'ho prendrien a casa teva si intercanviessis notes amb un veí nou?
 - Com és que la Clàudia està molesta amb el tiet Jordi?

- Per què s'enfada tant la Clàudia? Penses que té raó?
- Quina penses que pot ser la reacció del Jacint quan rebi el pòstit que ha escrit la Clàudia?
- **VOCABULARI:** canaller, atabalar, etzibar, esbrinar.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “explicar fil per randa”, “canvi d’aires”, “fer uns morros de pam”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Fixa't de nou en la utilització del gris i la resta de colors. Cap a on dirigim la mirada? Com ho aconsegueix l'il·lustrador?
 - Compara l'escena de la pàgina 49 amb la de la pàgina 19. Quines diferències observes entre els personatges?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** “El Jacint no passa per un bon moment.” Feu una llista a la pissarra de possibles situacions en què una persona pot no passar per un bon moment. Que cadascú en pensi una de pròpia i l'escrigui en un pòstit. Deixeu-lo en el sobre d'un company o d'una companya del grup. No s'hi val a repetir!

CAPÍTOL 9

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Qui és la Judith? Com ha reaccionat quan la Clàudia li ha explicat tot? L'ha ajudat? De quina manera?
 - A qui li hauries explicat tu?
 - Com t'imagines la Judith? Per què diu que és tota una detectiu?
 - La Clàudia és prou sincera amb el seu pare? Què et sembla?
 - Està satisfeta la Clàudia d'haver compartit el seu secret amb la Judith?
 - Quines qualitats destaquen tu dels teus amics o les teves amigues?
- **VOCABULARI:** sospitós, fracàs, recerca.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “els fa una mica de respecte”, “treure'n l'entrellat”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Quin espai representa la il·lustració de la pàgina 54? Describeu el que hi veus. Què fa la Clàudia? Què fan la resta de nens i nenes? Qui participa en el joc?

- S'assembla a la teva escola? Què penses que ens vol transmetre l'il·lustrador amb aquest dibuix?

▫ **ACTIVITATS POSSIBLES:**

- Organitzeu un joc amb pilota al pati de l'escola en què realment hi participi tota la classe. Penseu en diversos formats: mataconills, voleibol, handbol... Per tornar a la calma, podem fer un joc que s'anomena "El millor de tu és...". Consisteix a passar-nos la pilota de l'un/a a l'altre/a mentre ens recordem les qualitats positives que tots i totes tenim. Es tracta de fer una rotllana i dir una qualitat positiva de la persona que tenim asseguda al costat. Per exemple: "El millor de tu és que dibuixes molt bé" i, tot seguit, li passem la pilota, fins que hagi passat per tota la classe.
- Fes un retrat de la Clàudia i de la Judith tal com tu te les imagines. No oblidis que un il·lustrador és una persona que representa el text des del seu punt de vista.
- Escribeu en un pòsit una cosa que t'atabali. Fica'l en el sobre d'un company o d'una companya del grup. No s'hi val a repetir!

CAPÍTOL 10

▫ **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**

- Per què la Clàudia compara el senyor Nohisoc amb un cargol?
- Per què estava tan amoïnada l'avi Llumeres per l'àvia Joana?
- Què diries que és una depressió? Coneixes alguna persona adulta que hagi patit una depressió?
- Què fa pensar a la Clàudia que el senyor Jacint té una depressió?
- Quants dies han passat des de l'inici d'aquesta història?

▫ **VOCABULARI:** rumiar, depressió, dol.

▫ **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** "l'àvia Joana va estar molt de temps apagada", "fer les coses d'esma", "necessitar un canvi d'aires", "quedar-se en blanc".

▫ **ACTIVITAT POSSIBLE:** Fes una descripció per escrit de la Clàudia.

▫ **LECTURA EN VEU ALTA:** Demanarem a l'alumnat que prengui el llibre a casa i es prepari la lectura del fragment de les pàgines 60 i 61: "Recorda quan es va morir..." fins al moment en què hi diu "tot sol no se'n surt per treure-la". En aquests tres

paràgrafs la protagonista elabora la seva pròpia hipòtesi, tot relacionant diversos episodis familiars amb l'estat anímic actual del seu veí. Es tracta de llegir el text diverses vegades davant d'altres persones i fer-ne una lectura expressiva que ens ajudi a percebre com la nena va lligant caps. Després, a la classe, convidarem quatre o cinc alumnes a llegir-lo en veu alta davant de tot el grup.

Aquests paràgrafs són del tot descriptius. L'autora descriu la depressió i ho fa explicant històries passades d'altres persones adultes que formen part de l'entorn familiar de la Clàudia, com un petit catàleg de fets que l'ajuden a construir una explicació possible. Serà interessant explorar els elements que marquen la diferència entre aquesta descripció de la malaltia d'altres moments del relat en què es descriuen personatges, espais o sentiments.

CAPÍTOL 11

▫ **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**

- Per què penses que la Clàudia està tan convençuda que l'ofici del Jacint serà prou interessant?
- Com reacciona la Clàudia quan es troba el Jacint al replà?
- Què penses que li dona a entendre la mare quan li diu "Potser que parem amb les notetes, no?"
- Llegint els seus pòstits fins ara, et sembla una persona simpàtica, el Jacint? Ja saps quin és el seu ofici?

▫ **VOCABULARI:** llescar, inaudible.

▫ **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** "arribar a bon port", "en xoc", "sense pèls a la llengua", "estar desinflada", "no fer el pes".

▫ **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**

- Com representen el Jacint?

▫ **ACTIVITAT POSSIBLE:** Abans d'iniciar la lectura del capítol, cadascú fa un retrat del Jacint amb tota la informació que en sabem fins ara i els pengem tots en un lloc visible de l'aula, per poder-los observar mentre llegim la descripció que en fa la Clàudia i apareix la primera il·lustració del personatge a la tercera pàgina del capítol.

CAPÍTOL 12

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - La Clàudia està tipa de tant de misteri. Què podria fer?
 - Quants pòstits s'han intercanviat des de l'inici de la història?
 - Com és que el Jacint no li parla directament? Per què penses que continua amb l'intercanvi de notes?
 - I la Clàudia, per què continua si n'està tipa?
 - Quin deu ser l'ofici del Jacint?
- **VOCABULARI:** enigmàtic.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “no saber perdre”, “deixar descol·locada”, “penjar-se una medalla”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Com representen l'avi de la Clàudia?
 - A què o a qui us recorden?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Penseu tres pistes sobre un ofici i escriviu-les en tres pòstits diferents. Seieu en rotllana tota la classe i feu arribar les tres pistes una darrere l'altra al company o la companya que tingueu a la dreta, a veure si és capaç d'endevinar l'ofici que heu pensat. Arxiveu les tres pistes que heu rebut al quadern de pòstits, tot explicant breument l'activitat per escrit.

CAPÍTOL 13

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Penses que la Clàudia té dret a fer les preguntes que fa?
 - Podria ser que el Jacint s'acabés molestant? Estàs d'acord amb la Clàudia que ell fa un esforç molt gran per comunicar-se?
 - Seria possible que la mateixa conversa la tinguessin personalment?
 - Quin penses que és el pòstit més important del capítol? Per què?
 - En alguna ocasió has intentat animar algú que estava trist? Què has fet? Com t'has sentit? Com ha reaccionat l'altra persona? Ho vols compartir amb la resta del grup?
- **VOCABULARI:** dissimular, enllestir, enyorar, confessió.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “enèsima vegada”.

- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Descriu l'espai on es troba la Clàudia i explica què fa.
 - Per què penses que l'il·lustrador destaca aquest moment precís del capítol?

CAPÍTOL 14

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Per què li cluca l'ullet el Jacint?
 - En què penses que deu consistir la feina de corrector de llibres?
 - Com ha canviat la relació entre la Clàudia i el Jacint?
 - Com és que encara li respon a través d'un pòstic?
- **VOCABULARI:** xiuxiuejar, suplici, enigma.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “anar xino-xano”, “riure a cleques”, “té molt de suc”, “a tort i a dret”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Què et crida l'atenció d'aquesta il·lustració?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Ara que ja sabeu que el Jacint és corrector de llibres, penseu entre tota la classe quines preguntes caldria fer-li durant l'entrevista per saber ben bé en què consisteix la seva feina. Anoteu-les en un full.

CAPÍTOL 15

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - El pare i la mare de la Clàudia comparteixen la seva curiositat?
 - Després d'escoltar la conversa entre la mare i el pare, què pensa la Clàudia que li passa realment, al Jacint?
 - Alguna vegada has sentit una conversa entre persones adultes que no s'adonaven que tu els escoltaves? Què ha passat?
 - Penses que la Clàudia hauria de deixar córrer la seva entrevista?
- **VOCABULARI:** sensat, autònom, estressat.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “demanar la baixa”, “treure'n l'entrellat”, “canviar d'estil de vida”, “pair la informació”.

▫ **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**

- Descriu l'espai on es troba la Clàudia i explica què fa.
- Què expressa la seva cara? Com penses que se sent en aquest instant?
- Quin color utilitza l'il·lustrador? Per què?
- T'has fixat en les 5 ratlles del terra? Què representen?

▫ **ACTIVITAT POSSIBLE:**

Observa la il·lustració de la pàgina 97 i imagina que la persona que és al llit rumiant amb els ulls oberts ets tu. T'has trobat alguna vegada en una situació semblant a la que viu la protagonista? Explica-ho en un text breu.

- **LECTURA EN VEU ALTA:** Farem grups de 4 i organitzarem una lectura teatralitzada de la meitat del capítol, des del principi a la pàgina 93 fins a la pàgina 96 on diu "Doncs que treballi menys i ja està, no?". A cada grup tindrem la Clàudia, la mare, el pare i un narrador o una narradora. Es prepararan la lectura amb antelació per a llegir-la davant de la classe. Pararem atenció en la manera en què l'autora ens va fent arribar progressivament, a través d'una conversa entre els tres personatges, noves dades sobre el veí misteriós. Malgrat que no es tracta pròpiament d'una representació teatral, cal recordar el to diferent de cadascun dels personatges en la lectura expressiva.

Convé igualment que anem acompanyant l'alumnat en la descoberta de les diverses estratègies literàries que l'autora utilitza per fer despertar el nostre interès per la narració a través del seu propi estil.

CAPÍTOL 16

▫ **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**

- Com valora la resposta de l'avi?
- Què et sembla la resposta de la Carme, la mare de la Judit?
- De tots els adults que envolten la Clàudia, qui et sembla que l'ajuda d'una manera més encertada?
- Com és que a la Clàudia cada cop li cau millor el senyor Jacint?
- I al senyor Jacint, com li cau la Clàudia?

- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** "passar una nit moguda", "anar per bon camí", "estar com un flam", "tenir totes les de perdre".

▫ **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**

- Observa atentament la il·lustració de la pàgina 101. A qui representa? Et recorda a algú més? (aquest pot ser un bon moment per recordar que l'autora del llibre treballa habitualment de correctora).
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Revisar la biografia de l'autora del llibre, la Tina Vallès, i escriure una llista amb les feines que fa habitualment. Per què penses que el Jacint és corrector? Què et sembla que pretén la Tina quan parla d'aquesta feina en el seu llibre?

CAPÍTOL 17

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Què et sembla la llista de preguntes que ha preparat la Clàudia?
 - Com és que està molt menys nerviosa si just demà és l'entrevista?
 - “La Clàudia troba que en Jacint és... incorregible!” Què vol dir això?
 - Com t'imagines que anirà l'entrevista?
- **VOCABULARI:** sincerar-se, desfogar-se.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “és molt esclau”, “tot anirà oli en un llum”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Descriu la il·lustració de la Clàudia amb 3 paraules.
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Recupereu la llista de preguntes que vau elaborar entre tota la classe per a l'entrevista al senyor Jacint, després del capítol 14. Coincideixen amb les que es planteja la Clàudia? Es deixa alguna qüestió important? I vosaltres, us vau deixar alguna pregunta que ella sí que té en compte?

CAPÍTOL 18

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Quin és el motiu pel qual el pare encara cou el pa en un forn de llenya i el senyor Nohisoc escriu sempre en vermell?
 - Què fa pensar a la Clàudia que al Jacint li agrada la seva feina?
 - Què vol dir que el Jacint es preocupa per la salut de les paraules?
 - Què fa pensar a la mare de la Clàudia que el Jacint està ben sol?

- **VOCABULARI:** jubilar-se, editors, vocació, obrador, faristol, fascinant, inspirar-se.
- **EXPRESSIONS PER COMENTAR:** “bé de Déu de llibres”, “fer les coses cuita-corrents”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Descriu la il·lustració de la pàgina 115. On es troben la Clàudia i el Jacint? Quina sensació transmet tot l’espai? Cap a on dirigeix l’il·lustrador la nostra mirada? Com ho aconsegueix?
- **ACTIVITATS POSSIBLES:**
 - Ara que ja saps en què consisteix la feina del Jacint, pots fer una llista amb els avantatges i inconvenients de l’ofici de corrector. I a tu, t’agradaria fer aquesta feina? Per què?
 - Quina sorpresa t’imagines que portarà el Jacint? Escribeu la resposta en un pòstit i fica’l en el sobre d’un company o d’una companya del grup. No s’hi val a repetir!

CAPÍTOL 19

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Com és que la Clàudia no vol comentar amb ningú el que va veure ahir a casa del Jacint?
 - Per què el senyor Nohisoc té les parets plenes de pòstits?
 - A què es refereix la Clàudia quan diu que al senyor Nohisoc les paraules li fan companyia? Hi estàs d’acord?
- **VOCABULARI:** intuïció, ansiós, esmena, rònec, vocació, obsessionat.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “ser un apassionat de les paraules”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Quins són els colors que utilitza l’il·lustrador en aquest dibuix?
 - Per què hi ha tanta distància entre els dos protagonistes?
 - T’has fixat que hi ha una zona més fosca i una altra de més il·luminada? Pot tenir alguna explicació?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:** Revisa tot el que has llegit fins ara i localitza una de les moltes paraules noves que has conegut amb aquesta lectura. Escribeu-la en un pòstit. Enganxeu tots els pòstits del vocabulari recentment adquirit en una cartolina i

pengeu-la en una paret de la classe amb el títol: “Vocabulari d’*Els pòstits del senyor Nohisoc*”. Poseu-vos d’acord i procureu que no es repeteixi cap paraula.

CAPÍTOL 20

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Com li ha anat l’exposició, a la Clàudia?
 - Quina sorpresa té per al Jacint?
 - Quina sorpresa té el Jacint per a ella? Què té d’especial?
 - Com penses que se sent la Clàudia després de tot el que li ha passat avui?
- **VOCABULARI:** aclaparat, anècdotes.
- **EXPRESSIONS QUE PODEM COMENTAR:** “no perdre el fil”.
- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Descriu la il·lustració de la pàgina 127. En quin espai es produeix l’escena? Com està la Clàudia? Quina és l’expressió de la seva cara? Quina actitud té el mestre? Aquesta aula s’assembla a la teva?
- **ACTIVITAT POSSIBLE:**
 - Revisa totes les il·lustracions de la Clàudia que hi ha en el llibre. Observant l’estil del Christian Inaraja, fes un autoretrat que puguis repetir sense dificultat 4 vegades. Entre un dibuix i l’altre has de canviar únicament els trets de la cara per tal d’expressar 4 estats d’ànim diferenciats: alegria, preocupació, tranquil·litat i enuig.

CAPÍTOL 21

- **POSSIBLES PREGUNTES PER AL DIÀLEG LITERARI:**
 - Penses que el joc de les notetes ha fet que realment el senyor Nohisoc estigui millor?
 - T’agradaria tenir un veí com aquest que t’ajudés amb els deures de català?
 - Com és que el Jacint ha tret tots els pòstits de les parets de casa seva?
 - Què et sembla el desig d’aniversari del Jacint?
- **VOCABULARI:** detectar.
- **EXPRESSIONS PER COMENTAR:** “parlar amb un fil de veu”, “entelar-se els ulls”.

- **SOBRE LES IL·LUSTRACIONS:**
 - Quins colors utilitza el Christian Inaraja en aquesta darrera il·lustració?
 - Compara les 3 il·lustracions que surten en el llibre de la casa del Jacint (pàgines 115, 120 i 136). Quines diferències destacades entre l'una i l'altra? Què és el més important de cadascuna de les il·lustracions?
 - Podries reconstruir la història únicament amb l'ajuda de totes les il·lustracions?

- **LECTURA EN VEU ALTA:** Demanarem a l'alumnat que prengui el llibre a casa i es prepari la lectura dels dos fragments que hi ha entre les pàgines 125 i 126: des del principi del capítol fins a "fa ben poc que sap que existeixen els correctors". Aquest és un moment molt satisfactori perquè coneixem l'estat d'ànim de la protagonista i per primer cop apareix l'entusiasme. Es tracta de llegir el text diverses vegades davant d'altres persones i fer-ne una lectura expressiva que transmeti aquest moment en què es barregen l'eufòria i els nervis. Després, a la classe convidarem quatre o cinc alumnes a llegir-lo en veu alta davant de tot el grup.

Un cop més l'autora utilitza la descripció per fer-nos saber com se sent la protagonista sense que ens ho expliqui ella mateixa. Finalitzada la història, caldrà fer un repàs de les diverses estratègies literàries que fa servir la Tina Vallès per atrapar-nos, per desvetllar la nostra curiositat, per retratar els personatges i els temes que els preocupen.

6.5 Altres propostes per fer durant la lectura

Vocabulari

Al final de la lectura de cada capítol, apunteu aquelles paraules que van sortint i no coneixíeu en un pòstit. Dediqueu un apartat del vostre quadern de pòstits al vostre propi vocabulari, que va creixent a mesura que avança la lectura. També podeu anotar aquelles paraules que us criden l'atenció per la seva sonoritat o per qualsevol altre motiu.

Resum de cada capítol

Al final de cada capítol, cada alumne/a farà un breu resum del contingut amb una il·lustració pròpia. Tot plegat no ha d'ocupar més d'un full per davant. L'objectiu d'aquesta activitat és treballar el text escrit i la capacitat de síntesi. Al final de la lectura del llibre, tothom tindrà la seva pròpia versió dels 21 capítols d'*Els pòstits del senyor Nohisoc*. Es pot enquadernar i fins i tot exposar a la biblioteca de l'escola.

Per reduir el volum d'activitats, també es podrien repartir els capítols entre tot el grup de manera que cadascú s'encarrega de resumir-ne un de sol i posteriorment es comparteix la feina feta. Una altra opció és fer els resums en parella.

Fer un podcast literari, per a tota l'escola

Una manera interessant de compartir la lectura amb la resta de l'escola és a través d'un podcast que es pot publicar al web del centre o a les seves xarxes socials.

El podcast⁵ és un arxiu d'àudio que s'utilitza en ràdio per difondre el seu contingut via internet. L'avantatge del podcast és que és un format sota demanda. Un cop enregistrat, aquest document sonor es penja al núvol en un mateix canal perquè qualsevol persona que hi vulgui accedir ho pugui fer quan vulgui a través d'un dispositiu mòbil o un ordinador. Les persones interessades segueixen el llançament de cada nou episodi.

Un possible guió d'allò més simple d'aquest podcast literari podria ser:

- Presentació del títol del llibre i del número del capítol
- Resum del contingut del capítol
- Descripció de les il·lustracions
- Entrevista breu dirigida a un parell d'alumnes sobre l'opinió que els mereix el decurs dels fets en el capítol esmentat (també es podria entrevistar el professorat)
- Algunes dades d'interès sobre l'autora o l'il·lustrador, així com curiositats de l'obra
- Tancament convidant el públic a escoltar l'entrega següent

També es pot triar una música de fons i, fins i tot, crear una sintonia pròpia amb la col·laboració de l'especialista de música de l'escola.

Si optem per un format més senzill, es pot enregistrar un resum setmanal del capítol i fer-lo públic a través de la megafonia del centre en una mateixa franja horària acordada amb el claustre.

⁵ Ignasi CLIMENT MATEU, "L'educació expandida a través del podcast": <<https://portal.edu.gva.es/wp-content/uploads/sites/217/2019/09/Leducaci%C3%B3-expandida-a-trav%C3%A9s-del-Podcast.pdf>>.

7. DESPRÉS DE LLEGIR

7.1 Valoració final de l'obra

Un cop finalitzada la lectura del llibre, després d'acabar el darrer capítol, és fonamental compartir les impressions que ens ha causat i el que ens ha fet sentir. Un dels objectius de la mediació literària ha de ser el d'oferir a nens i nenes recursos per poder expressar amb paraules la seva pròpia opinió, i ampliar de manera progressiva arguments per validar-la, tant si és favorable com si no ho és. En el nostre guiatge, cal que ensenyem a la canalla a identificar els motius pels quals un text els ha interessat més o menys. Un cop més, el tipus de preguntes que els fem han de provocar les seves ganes d'anar més enllà, d'explorar el que realment han sentit a mesura que la història avançava. Aquestes són algunes opcions:

- Què és el que t'ha agradat del llibre? Per què?
- Què és el que no t'ha agradat? Per què?
- Quines coses t'han sorprès?
- Tenies curiositat de saber el que passaria?
- T'ha decebut la història en algun moment?
- T'has identificat amb algun dels personatges?
- Describeix tot el procés que ha viscut la Clàudia des del principi fins al final. Quines coses ha après?
- I el Jacint, ha canviat al llarg dels capítols? Ha après alguna cosa?
- Com t'has sentit en llegir l'últim pòstit? T'havies imaginat un altre tipus de final?
- Les imatges t'han ajudat a entendre millor l'argument?
- Què penses que és el més important d'aquesta història?
- Què penses que ens ha volgut transmetre la Tina Vallès amb el seu llibre?
- Per què penses que aquest llibre és recomanable? Per què penses que no ho és?

Després d'aquest debat literari, cada criatura escriurà en un full la seva pròpia opinió i l'adjuntarem al final del dossier que van fent amb el resum dels capítols.

Si voleu, també podeu fer arribar les vostres valoracions a l'autora, de manera particular o com a grup classe, a través de la seva adreça electrònica.

7.2 Fer una lectura seguida de tots els pòstits

Aquesta és una activitat obligada i inevitable. Un cop finalitzada la lectura del llibre, llegiu d'una tirada tots els pòstits del vostre quadern i comproveu si sou capaços de recuperar tot el fil argumental amb només aquestes pistes.

7.3 Recull d'expressions i frases fetes

Escriviu a la pissarra totes aquelles expressions que han sortit durant la lectura del llibre i que heu anat comentant (*tocar el dos, lligar caps, girar cua, fugir d'estudi, fer les coses d'esma, parlar amb un fil de veu...*). Anoteu-les en un full i agrupeu-vos de 4 en 4 per intentar recordar-ne el significat. Voluntàriament, una nena o un nen surt davant del grup i representa una de les expressions treballades gesticulant, amb mímica. Qui l'endevini, l'esborra de la llista i en representa una altra. I així successivament fins que no en quedi cap.

7.4 Fer una recomanació del llibre

Podeu fer entre tota la classe una recomanació del llibre per engrescar una altra persona a llegir-lo, tot explicant allò que té de més interessant i allò que us ha agradat, però sense descobrir els elements que provoquen el desenllaç de la història. La podeu penjar a la cartellera de la biblioteca, publicar-la al web de l'escola o a l'Instagram.

7.5 Quadern i dossier d'Els pòstits del senyor Nohisoc

Al final de tota la feina feta, cada nen i cada nena tindrà dos treballs que haurà anat confegint al llarg de la lectura d'*Els pòstits del senyor Nohisoc*:

- Quadern de pòstits
- Dossier de l'obra amb:
 - El resum i la il·lustració corresponent a cadascun dels 21 capítols
 - Activitats d'expressió escrita que s'hagin portat a terme sobre comprensió, vocabulari, descripció dels personatges...
 - Activitats d'il·lustració: retrat del Jacint, autoretrat
 - Valoració personal final

8.TAULA DE CONTINGUTS

Continguts	Activitats
Abans de llegir	
Identificació de les parts del llibre. Informació que proporcionen	Act. 3
Observació de les guardes del llibre. Informació que proporcionen	Act. 3
L'autora. Llibres que ha publicat	Act. 4
Ús de la biblioteca escolar o pública. Formació d'usuaris	Act. 4, Act. 5, Act. 6
Activació de coneixements previs sobre una paraula clau: <i>pòstit</i>	Act. 7
Creació d'expectatives sobre el llibre	Act. 7
L'autora. Cerca d'informació	Act. 1, Act. 5, cap. 16
L'autora. Preparació de la visita a l'aula	Act. 2
L'il·lustrador. Observació de l'estil	Act. 6
Durant la lectura	
Síntesi oral i per escrit de cada capítol	Tots els capítols, act. 1
Síntesi de la trama de la història a partir de les il·lustracions	Cap. 21
Gaudi de la lectura en veu alta del docent i d'altres companys	Tots els capítols
Lectura en veu alta: preparació, assaig i valoració	Cap. 2, cap. 3, cap. 6, cap. 10, cap. 15, cap. 21
Conversa literària	Després de cada capítol
Punt de vista narratiu	Cap. 1
Identificació de la protagonista	Cap. 1
Nivells de lectura: comprensió literal, interpretativa i profunda	Tots els capítols
Aplicació d'estratègies de comprensió: formulació d'hipòtesis, comprovació d'hipòtesis, resum, inferències, fer connexions, formulació de preguntes	Tots els capítols
Anàlisi de les il·lustracions	Cap. 1, cap. 2, cap. 5, cap. 6, cap. 7, cap. 8, cap. 9, cap. 11,

	cap. 12, cap. 13, cap. 15, cap. 16, cap. 17, cap. 19, cap. 21
Imitació de l'estil de l'il·lustrador	Cap. 20
Aclariment de vocabulari desconegut per l'alumnat	Tots els capítols
Lèxic après durant la lectura	Cap. 19, act. 1
Expressions i recursos literaris	Tots els capítols
Interpretació i reproducció d'una conversa	Cap. 3
Anàlisi dels personatges	Cap. 3, cap. 17 (Clàudia) Cap. 5 (senyor Jacint) Cap. 9 (Judit)
Representació gràfica de personatges	Cap. 9 (Clàudia i Judit), cap. 11 (Jacint)
Aproximació a la malaltia de la depressió	Cap. 10
Descripció d'espais	Cap. 9 (el pati de l'escola) Cap. 13 (la cuina de la Clàudia) Cap. 17 (el despatx del senyor Jacint) Cap. 20 (l'aula de la Clàudia)
El temps narratiu	Cap. 10
Expressió escrita: formulació d'hipòtesis, escriptura de pòstits	Cap. 5 Cap. 6, cap. 7, cap. 8, cap. 9, cap. 12, cap. 18
Descripció física de la protagonista	Cap. 10
Explicació d'un ofici	Cap. 12
Narració d'un fet viscut	Cap. 15
Preparació d'una entrevista. Formulació de preguntes sobre un ofici	Cap. 14, cap. 17
Valoració de la feina de correctora	Cap. 16
L'ofici de corrector/a	Cap. 17
Elaboració d'un podcast literari a partir d'un guió	Act. 3
Després de la lectura	
Valoració de la novel·la	Act. 1

Fil argumental	Act. 2
Expressions i frases fetes	Act. 3
Recomanació de la novel·la	Act. 4

9. BIBLIOGRAFIA, WEBGRAFIA I ALTRES FONTS D'INFORMACIÓ

CLIMENT MATEU, Ignasi, "L'educació expandida a través del podcast".
<<https://portal.edu.gva.es/wp-content/uploads/sites/217/2019/09/Leducaci%C3%B3-expandida-a-trav%C3%A9s-del-Podcast.pdf>>

COLOMER, T.; FERREIRO, E.; GARRIDO, F., "El papel de la mediación en la formación de lectores". *Lecturas sobre lectura / 3*. Mèxic: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2002.

GRUP DE TREBALL LIJ DEL GARRAF, *Guies de lectura*.
<<https://serveiseducatiu.xtec.cat/garrafi/biblioteques-escolars-del-garrafi/guies-de-lectura/>>

PORTELL RIFÀ, Joan, *Llegim? Com fer lectors entusiastes*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2017.

PORTELL RIFÀ, Joan, "Avui ens visita... o com dinamitzar la visita d'un autor a l'aula", Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme, Barcelona.
<https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0046/478d9f34-3edc-4aa8-9fbe-69fe3379be94/avui_ens_visita_portell.pdf>

SOTA, Txell, *La lectura en veu alta. El gust de llegir, el plaer d'escoltar*, La Galera, Barcelona, 2015. <<https://www.lecturaenveualta.cat/wp-content/uploads/Lectura-veu-alta.pdf>>

- Programa "Autors a les Aules / Lletres a les Aules":
<<https://cultura.gencat.cat/ca/ilc/que-fem/programes/lletres-a-les-aules/>>
- Sobre Christian Inaraja:
<<https://llegirencatala.cat/autors/christian-inaraja/>>

<<https://kalandraka.tv/videos/entrevista-a-fran-pintadera-y-christian-inaraja-candido/>>

- Fonts sobre Tina Vallès i alguns llibres seus:
- <<http://www.tinavalles.cat/>>
- <https://ca.wikipedia.org/wiki/Tina_Vall%C3%A8s_L%C3%B3pez>
- <<https://lletra.uoc.edu/ca/autor/tina-valles/detall>>
- <https://projectetraces.uab.cat/tracesbd/visat/2014/visat_a2014m10n18art13.pdf>
- <<https://www.vilaweb.cat/noticies/injeccio-optimisme-convingui-mail-obert-tina-valles/>>
- <https://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Vall%C3%A8s%2C+Tina&f=author&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb>
- <<http://www.paperdevidre.cat/>>
- <https://cat.elpais.com/cat/2021/04/08/cultura/1617878982_315577.html>
(sobre *Els pòstits del senyor Nohisoc*)
- <<https://grupenciclopedia.cat/noticies/tinavallesguanyaelpremifolchitorres2020/>>
(sobre *Els pòstits del senyor Nohisoc*)
- <<https://www.clijcat.cat/faristol/critica/Els-postits-del-senyor-Nohisoc>> (sobre *Els pòstits del senyor Nohisoc*)
- <https://www.youtube.com/watch?v=2WN_dtH4PgQ> (entrevista de David Guzmán a *Terrícoles*)
- <<https://www.nuvol.com/llibres/curar-ferides-amb-ajuda-dun-postit-166548>>
(ressenya d'*Els pòstits del senyor Nohisoc*)
- <<https://www.llibresipunt.cat/2021/07/els-postits-del-senyor-nohisoc.html>>
(ressenya d'*Els pòstits del senyor Nohisoc*)
- <<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/mes-324/tinas-valles-ens-presenta-les-novelles-el-senyor-palomar-a-barcelona-i-mira/video/6118112/>> (entrevista sobre *Mira* amb Xavier Grasset a TV3)